ДНЕВНИКЪ XXXI

Засѣдание отъ 24 й Ноември 1880 година.

Подъ Прѣдсѣдателството на Ив. Евстр. Гешовъ.

Засѣданието ся отваря въ 1 часътъ по пладнѣ, въ присѫтствието на 44 чл. Отсѫтствуватъ, безъ отпускъ: Х. Исмаилъ Бей, Астарджиевъ, Беневъ, Раббинъ Ефенди. Найденовъ; по болѣсть: М. Аргириади и Митрополитъ Амвросий; съ отпускъ: Тилевъ, Величковъ и Стояновичъ.

Секретарьтъ прочита нѣкои прошения.

Пристѫпва ся къмъ 1-й прѣдмѣтъ на дневний рѣдъ, разпсквание върху прѣдложението за нѣкои промѣнения въ Вѫтрѣшний Правилникъ.

Секретарьтъ прочита рапортътъ на коммисията.

Ив. Ст. Гешовъ подкрѣпя рапортътъ на коммисията, обаче не ся съгласява съ послѣдний членъ, нито както е прѣдставенъ отъ прѣдложението, нито както е променѣнъ отъ коммисията.

Енчевъ обрьща вниманието на Събранието върху 1 чл. на прѣдложението, и прѣдлага, послѣдний членъ отъ прѣдложението да ся приеме както си е, защото ония, които отиватъ съ отпускъ, по своя частна работа, или по дѣламъ служби, зимать си заплатата, слѣд., ако тѣ отсѫтствуватъ по болѣсть, съ отпускъ, или безъ отпускъ, трѣбва да ся лишаватъ отъ дневното възнаграждение.

Саллабашевъ ся съгласява съ Енчева, колкото за отсѫтствующитѣ безъ или съ отпускъ, нъ не и колкото за отсѫтствующитѣ по болѣсть.

Юруковъ прѣдлага, да ся лишава отъ дневното възнаграждение оня депутатъ, който би отсѫтствувалъ повече отъ 10 дни.

Янкуловъ прѣдлага, да ся отложи тоя въпросъ за идущата сессия, тъй като остава още малко врѣме, до гдѣто ся свърши.

Енчевъ казва, че отъ практика ся е узнало, какъ при отварянието на засѣданието присѫтствуватъ повече отъ 40 душъ, а при краятъ то ся затваря, защото съставътъ не е пъленъ. За това, той заключава, че 40 гроша каратъ нѣкои да ся записватъ.

Стамбуловъ възражава, че никой депутатъ не дохожда за 40 гр., а съ поблагородна цѣль, затова той моли да ся отхвърли това прѣдложение.

Х. Д. Бояджиевъ казва, че всички срѣдства сж ся употрѣбили, за да е съставътъ пъленъ и не ся е сполучило нищо, затова не остава друго, освѣнъ, това срѣдство да ся употрѣби. Той казва, че двама отъ депутатитѣ си отишли, щомъ сж ся прочели имената на отсжтствующитѣ. При това той забѣлѣжва, че онія, които ся противатъ на прѣдложението, даватъ причини да ся помисли въ себѣ си, че тѣ дохаждатъ за 40 гроша.

Гласува ся 118, 119 и 120 чл. и падатъ. Съ това ся исчерпва 1 прѣдмѣтъ на дневний рѣдъ.

Пристжпва ся къмъ 2-й прѣдмѣтъ на дневний рѣдъ: гласуванието изцѣло на законопроекта за селската полиция.

Прѣдсѣдательтъ прочита резултатътъ на това гласувание. Присжтствуватъ 40 души: 37 гласуватъ — за, 1 — противъ и 2 ся въздържатъ, слѣдов., приема ся законопроектътъ.

Пристжпва ся къмъ 3-й прѣдмѣтъ на дневний рѣдъ. Законопроекта за програмата на началнитѣ училища ся зима въ внимание.

Секретарьтъ прочита 1-й членъ; коммисията прѣдлага, тоя членъ да стане 2; а 2 — да стане 1-й.

Гласува ся прѣдложението на коммисията и ся приема. И така, 2 членъ ся приема безъ измѣнение за прьвъ.

Пристжпва ся къмъ слѣдующий членъ.

Коммисията прѣдлага нѣкои заличвания на излишни подробности въ програмата.

Гласува ся поправката на коммисията и ся приема. И така, членъ 2 ся приема съ поправка на коммисията.

Пристжпва ся къмъ 3-й членъ и ся приема.

Пристжпва ся къмъ 1-й отдѣлъ. Коммисията отхвьрля тоя отдѣлъ и го замѣстя съ другъ.

Димитровъ прѣдлага, да ся гласува изцѣло тая программа, за да ся свърши по скоро.

Матакиевъ забѣлѣжва, че тоя въпросъ е най важенъ и най деликатенъ, слѣд., неможе да ся гласува изцѣло.

Караджовъ ся чуди за хладнокрьвието къмъ Просвѣщението, и моли Събранието да не бърза толкова, като знае колко важно нѣщо е училищата да сж добрѣ урѣдени.

Димитровъ забѣлѣжва, че тая программа ся отнася само за Българскитѣ училища. Най сѣтнѣ ся гласува прѣдложението на коммисията и ся приема. Пристжпва ся къмъ II отдѣлъ.

Ив. Ст. Гешовъ пита, какво ще значатъ отдѣлитѣ, дали членове, или нѣщо друго.

Я. Груевъ отговаря, че всякой отдѣлъ означава членъ.

Пристжпва ся къмъ гласуванието алинея по алинея. Коммисията прѣдлага, въ 1 алинея да ся каже *обема* вмѣсто *обнима*.

Я. Груевъ забѣлѣжва, че обнима е спорѣдъ свойството на Български языкъ.

Гласува ся поправката на коммисията и ся приема.

Прочита ся втората алинея и ся приема съ прибавката на коммисията.

Пристжпва ся къмъ 3 алинея и ся приема съ поправката на коммисията

Прочита ся 4 алинея и ся приема съ поправката на коммисията.

5 алинея ся приема безъ измѣнение.

Матакиевъ прѣдлага 5 минути отпускъ, който ся дава. Слѣдъ отпускътъ ся прочита алинея 6 и ся приема съ поправката на коммисията.

Седмата алинея ся приема съ приетитѣ вече измѣнения въ другитѣ членове.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ III, който ся приема безъ измѣнение.

Приетжпва ся къмъ IV отдѣлъ.

Коммисията прѣдлага, да ся промѣни заглавието математика, като прѣкалена дума, съ рѣчьта смѣтание.

Я. Груевъ забѣлѣжва, че подъ математиката ся разбира и най проститѣ аритметически дѣйствия.

Саллабашевъ забѣлѣжва, че ся е приела думата смѣтание още отъ начало, слѣд., и тукъ трѣбва да ся приеме *смѣтание*, зарадъ послѣдователность.

Хакановъ мисли, че е много добрѣ да си остане думата математика, която не е много претенциозна. Освѣнъ това, той забѣлѣжва, че, ако ся приеме *смѣтание*, по надолу въ тоя отдѣлъ, не ще може да стои геометрия, тъй като тя не е смѣтание.

Матакиевъ казва, че коммисията отхвърля геометрията, затова може да ся отхвърли бомбастическото име математика и да се замѣни съ смѣтание.

Гласува ся прѣдложението на коммисията и ся приема. Първата алинея ся приема съ измѣнението на думата математика съ *смѣтание*.

Години 1, 2, 3, 4, и 5 ся приематъ безъ измѣнение.

Година 6 ся приема съ поправка на коммисията.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ 5. Първата алинея ся приема безъ измѣнение.

Първа и втора година ся приематъ съ поправка на коммисията. Третя година ся приема безъ измѣнение. Четвърта година ся приема съ поправка на коммисията. Пета година ся приема безъ измѣнение. Шеста година ся приема съ поправка и прѣпоржка на коммисията.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ VI.

Втора година ся приема съ прѣдложението на Хаканова, а именно: да си остане членътъ до и полегати букви, а Българскитѣ букви, дадени за примѣръ, да ся залічатъ, тъй като программата била обща за всичкитѣ населения въ Областьта.

Години 3, 4, 5 и 6 ся приематъ безъ измѣнение.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ VII.

Първата алинея ся приема безъ измѣнение.

Втората година ся приема съ поправката на коммисията. 3, 4, 5 и шеста години ся приематъ безъ измѣнение.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ VIII.

Първата алинея ся приема безъ измѣнение.

Първа и втора година ся приематъ безъ измѣнение. Третя и четвърта година ся приематъ съ поправката на Хаканова, която състои въ това: да ся измѣнятъ думитѣ народни и патриотически съ: и *други*. Пета и шеста година ся приематъ безъ измѣнение.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ IX, който ся приема безъ измѣнение, тъй като всичкитѣ поправки на коммисията въ тоя отдѣлъ ся гласуватъ и падатъ.

Пристжпва ся къмъ отдѣлъ X, който ся приема безъ измѣнение.

Пристжпва ся къмъ распорѣжданието.

Дирек. Груевъ оттегля това распорѣждание. Съ това ся свьршва законопроектътъ за общата программа въ началнитѣ училища, исчерпва ся 3 прѣдмѣтъ на дневний рѣдъ; другий дневенъ рѣдъ ся отлага за идущето засѣдание, а това засѣдание ся затваря на часътъ 5 вечерьта, по причина непълния съставъ.

Прѣдсѣдательтъ: **Ив. Ев. Гешовъ.**

Подпрѣдсѣдатели: **Наумовъ**, **Янкуловъ**

Секретари: **Саллабашевъ**, **Маджаровъ**